

บันทึกย่อประวัติทั่วไปของศิลปะด้านอินเดียและตะวันออกไกล

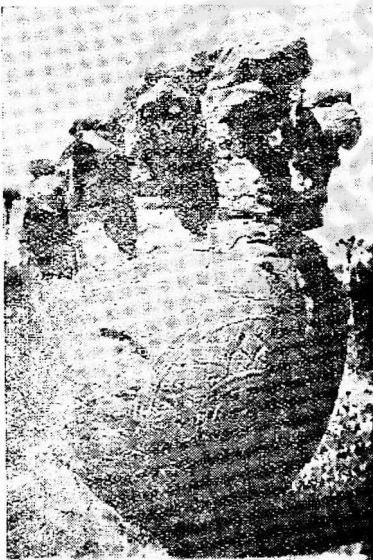
ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล ทรงแปลจากบทความของนาย ฟิลิปป์ สเตร์น
(Philippe Stern) ภาควิชาการศึกษาศึกษาพิเศษที่มหาวิทยาลัย ประเทศฝรั่งเศส
ศาสตราจารย์ ยอร์ช เซเดส์ ตรวจสอบแก้ไขให้ตรงตามต้นฉบับ
ผู้แปลขออุทิศความมุกุสาหะในการแปลหนังสือเรื่องนถวายเป็นเศียรเพื่อ

คือ

สมเด็จพระยาจักรีราชานุภาพ

[ต่อจากฉบับปีที่ ๖ เล่ม ๓ สิงหาคม ๒๔๕๕]

เราจะเห็นรูปเขียน แต่ทำอย่างหาย
ตั้งแต่ พ.ศ. ๑๕๕๐ (ซากง) (รูปที่ ๘๗)
และต่อมาใน พ.ศ. ๑๕๕๐-๑๕๐๐ (คือ
ที่โกแกร์) ก็มีรูปร่างเจริญขึ้นแล้ว ใน

รูปที่ ๘๗

พ.ศ. ๑๕๕๐-๑๖๕๐ ทพระวิหาร (Plain
Vihcar) เราจะเห็นรูปนาคทั้งงามมาก
ก็มีส่วนปลายของลำตัว ซึ่งมีหัวหลายหัว
พองยื่นลง (รูปที่ ๘๘) แต่ลักษณะ
ที่ปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกและน่าประหลาด
ใจอย่างยิ่งนั้นเกิดขึ้นต่อเมื่อพ.ศ. ๑๖๕๐-
๑๗๕๐ พร้อมด้วยศิลปะเขียนครวติ นาค
นี้ไม่ได้โดยขอย่นกำแพงอีกแล้ว แต่ที่ว่า
โดยขอย่นฐานรูป ลูกขาศก็ ก่อด้วยอิฐ
มีหัวอยู่ทั้งสองด้านของลำตัว และโดย
เฉพาะอย่างยิ่ง หัวเหล่านี้ม้วนกลาย
เครื่องประดับทำเช่นริศมี ดังเหล่านี้เป็น
ของที่น่าชม ซึ่งเราอาจ เห็นได้ที่นครวัต
(รูปที่ ๘๙) ต่อมา (ใน พ.ศ. ๑๗๕๐)
พร้อมด้วยศิลปะเขียนขรรยงก็ ครุฑก็เข้า

รูปที่ ๘๘

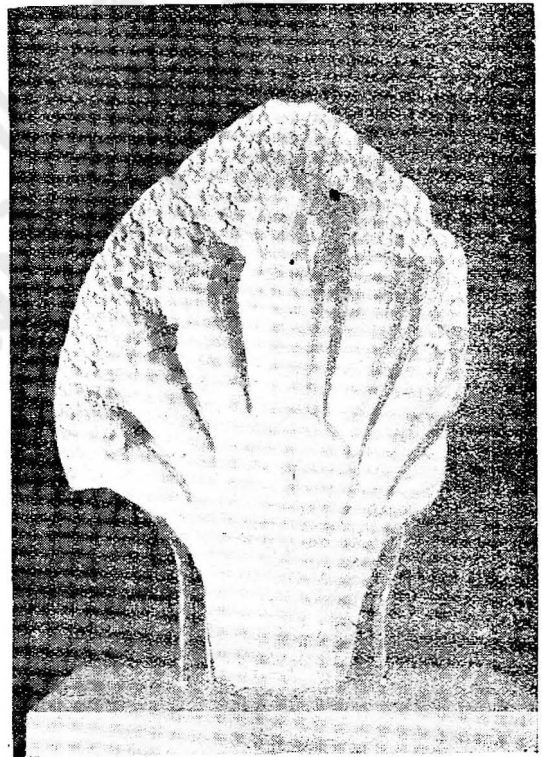
แห่งสถานห่มุไต (พ.ศ. ๑๑๕๐) (รูปที่ ๘๒) เราจะเห็นรูปเช่นนี้อีกข้างรูป ใน พ.ศ. ๑๔๕๐ (ข้าง) และต่อมาพร้อม คัวยรูปเทวคายนอยู่ในหอบุชา ซึ่งมีความ แข็งกระด้างแบบปฐมกรรมทศุไทรอบคาน (คือทปราสาทกระวาน Prasat Kravan ทอองกอรี)

ราว พ.ศ. ๑๕๐๐ ก็มีการเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างแท้จริงปรากฏขึ้น คือบินทายไทร (จะเป็นอิทธิพลซึ่งมาจากภายนอก หรืออิทธิพลจากภาพเขียน ซึ่งศูนย์หายไปแล้ว เราไม่อาจทราบ

ไปบนอัยกับการประกอบภาพนั้น ซึ่งทำให้แปลกชน แต่ทำให้มรูปร่างหนักโย (รูปที่ ๘๐) และเช่นเดียวกัน ในสมัยนั้นเราจะเห็นนาคซึ่ง อยู่ทั้ง สอง ข้าง ของ ทางเขามอมนุยสองจำพวกยกอชย จำพวกหนึ่งมี โขเมตตากจรณา อีกจำพวกหนึ่งมีใจโหดเหี้ยม (คือเทวาและอสูร) (รูปที่ ๘๑)

ภาพจำหลัก ภาพจำหลักขอมปรากฏ

แก่เราภายใต้รูปลักษณะพิเศษ ก่อนข้าง ทำตามความจริง เป็นต้นว่าทชัมบอร์ โดยเฉพาะบนทับหลัง ของ หอบุชา ล้าคัญ

รูปที่ ๘๙

รูปที่ ๕๐

ก.) บนหน้าบันของสถานทางศาสนา
แห่งนภาพสลักที่เป็นเรื่องราว มาระเขย
และเต็มไปด้วยความงามซดช้อยอย่างน่า
ประหลาดใจปรากฏอยู่ ภาพเหล่านี้บางที่
ก็ง่าย แต่ยกรักษาความงามซดช้อย

รูปที่ ๕๒

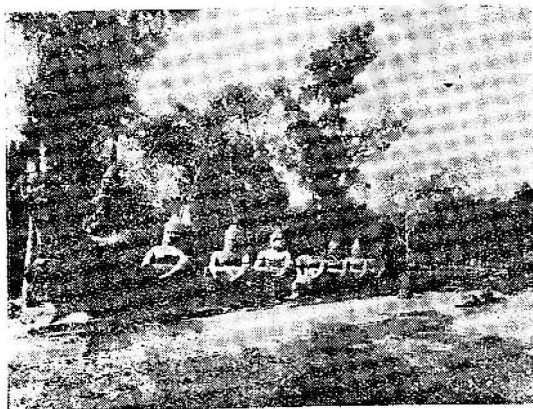
นั้นไว้ เป็นต้นว่า ภาพทนายสมเด็จนาง
อัสสรดิไลตตมา (Tilottama) อยู่ที่
กลางอุสร ๒ คน (เทพพรภณัทกเมต)
(รูปที่ ๕๓)

มีภาพจำหลักเล็กๆ หนาสนใจบางภาพ

รูปที่ ๕๓

ทนาย่วน (ประมาณ พ.ศ. ๑๖๐๐) คือ
มาเรากั จะมาถึง การ ประกอบ ภาพ อย่าง
มโหฬารเป็นพิเศษทันครวัก (พ.ศ. ๑๖๕๐-
๑๗๐๐) จากกระเบื้องต้นแรกซงเบ็ดโค้ง
ทางค้ำนอก โดยมีแต่เพียงเสารของรับ้อย
และวนไปรอบสถานนั้น เราได้เห็นภาพ
ใหญ่ ๔ ภาพสลักค่อนข้างแบน ใน

รูปที่ ๕๑

พ.ศ. ๒๔๕๕

ประวัติศาสตร์ปะดำนอินเดียและตะวันออกไกล

๕๕

ได้ให้ความสังเกตไว้ว่าเป็นการครุ่ยของเส้นขนานขนาดใหญ่ และความรู้สึกเกี่ยวกับการสร้างอนุสรณ์ (รูปที่ ๕๔, ๕๕, ๕๖)

ภายหลังศิลปะแบบนครวัดและพร้อมด้วยศิลปะแบบขรรยงก์ (พ.ศ. ๑๗๕๐) ลักษณะชนิดใหม่ก็ปรากฏขึ้น คือ ความจริงและรสนิยมในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับประวัติศาสตร์ในสมัยนั้น เราจะเห็นสภาพการรบเป็นภาพอยู่ซ้อนกัน และมีภาพเล็ก ๆ แสดงให้เห็นเป็นต้นว่า การตกปลาและการคล้องกบฏ (รูปที่ ๕๗)

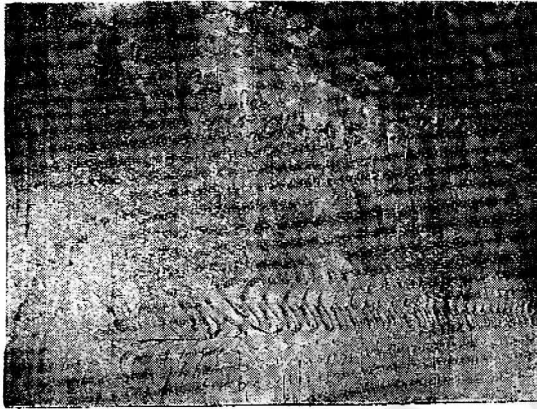
รูปที่ ๕๔

บรรดาภาพเหล่านี้ ภาพ ๖ ภาพอยู่ในสมัยเดียวกับสถานัน และมี ความงดงามอย่างมากมา การทเคลอนไหวอย่างประหลาด พร้อม ด้วย การเรียงภาพว่างเปล่าประกอบไปด้วยความมีชีวิตจิตใจซึ่งบางครั้งมีอย่างมากมาย เกี่ยว เกี่ยว การรบหรือนรกรณอยู่รวมกับความมีระเบียบอย่างแน่นอเนออยู่เสมอ ภาพยุคศิลปะสำคัญนั้นปรากฏอยู่ อย่าง ชัดเจน แลวทหารก็เรียงเป็นแถวอย่างไ้ระเบียบ ภาพสวรรค์และนรกรณทำแบ่งกันเป็นภาพขนาน ภาพกวนเกษียรสมุทรแสดง ให้เห็น จักรหระก่อนข้างข้างแต่ก็คักคักกันไป นางสาวอาดลาค

รูปที่ ๕๕

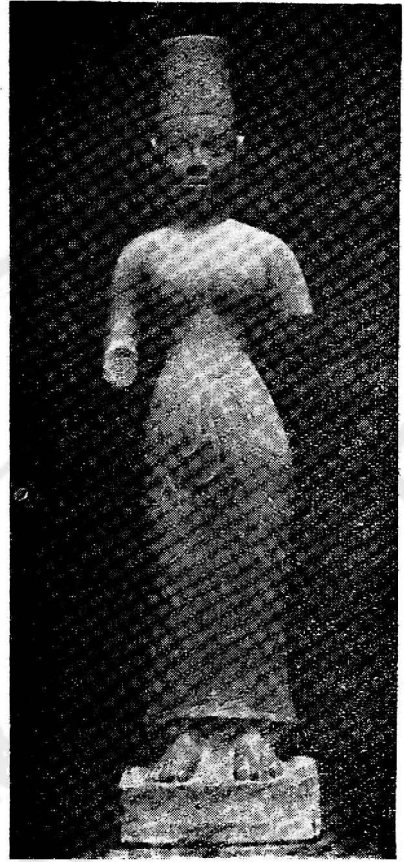

รูปที่ ๕๖

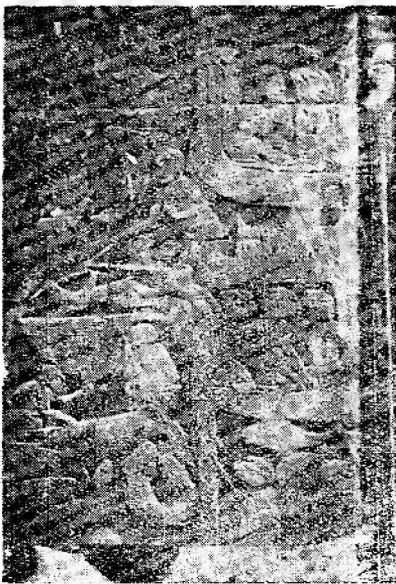
ปฏิมากรรมที่คุไทรอบคาน ปฏิมา-

กรรมที่คุไทรอบคาน ของขอม ที่เกาะทสาค
ระเข้ขนาดเล็ก เช่นรูปเทวดาผู้หญิง

รูปที่ ๕๗

ซึ่งยังรักษารูปเอียง ตะโพกของ อินเดียไว้
แต่ก็เป็นรูปเอียงตะโพกที่ แข็งเสี้ยนแล้ว มี
ผสมทำเป็นรูปทรงกระบอก พร้อมด้วย
นัยนตาอยู่ เสมอ กับระดับของ ไบหน้า (รูป
ที่ ๕๘) รูปเหล่านี้ก็อุปมาเหมือน
พระคเริะ สำหรับพระคเริะเองก็เหมือน
จะได้รับการทำรูปคเริะ คเริะคเริะ
ของเพศชายนั้นแทน

รูปที่ ๕๘

(อ่านต่อในฉบับหน้า)